

לביטחונה. אילו היתה המשטרה מודיעה, שהיא מבטיחה חסינות לכל מי שיביא לה עדויות והוכחות, היו מתגלים דברים רבים.

במסדרונות העירייה התעוררה השאלה: מה עשתה ועדת הבקורת העירונית משך כל השנים האחרונות? כי ההאשמות על מתן שוחד לא היו חדשות.

בכל הפרשה, לא נראה איש באור מגוחך יותר מסגן ראש העיר ראובן אהרונוביץ. כל מי שחקר בפרשה שמע, כי לפני ארבע שנים נערכה חקירה פנימית של העירייה, בדבר האשמות כי אלכסנדר כהן קיבל שוחד. היה זה בעקבות תיגרתיים שפרצה בין המהנדס בנציון וייץ לבין מהנדס העיר, בבנין העירייה. כאשר רצו באי-הבית לקרוא למשטרה, טען וייץ (שנפטר לפני חדשים אחרים): "הוא לקח ממני שוחד!"

על פי הצעת סיעת חרות, שהיתה אז בקואליציה, הוקמה ועדת חקירה. בראש ה ועדה עמד אהרונוביץ. אולם משנשאל שו בוע סגן ראש העיר (דתי לאומי) על אותה חקירה היתמם, שיקר ביודעין באמרו כי אינו יודע דבר אודותיה.

אהרונוביץ התחייב בשקר שני, הפעם בהשיבו למשטרה. החוקרים פנו אליו בב קשה, להמציא להם פרטיכל הדיונים של אותה ועדת חקירה. סגן ראש העיר הודיע, כי לא נרשם פרטיכל כזה — טענה שהופו רכה במהרה, כאשר ערכה המשטרה חיפוש בין מיסמכי העירייה וגילתה את הפרטיכל.

מדוע התנהג אהרונוביץ בצורה מופק פקת זו? התשובה מונחת, אולי, ביחסים המשונים שהתפתחו בין עסקני העירייה לבין קבלנים בבני-ברק, על רקע משטרה-הפקר ששרר בוועדה לבניין-ערים במקום.

תערוכות

מסך האבק

התערוכה החקלאית, שנוהלה על-ידי החב"רה הממשלתית לתערוכות החקלאיות, זכתה לבקורת חיובית ביותר. זרם של חצי מליון מבקרים, שזרם לתוכה בשבועות קיומה, חתם באישור המוניע על בקורת זו. בניגוד למפעלים ישראלים דומים, לא נילתה הפעם למפעל זרם הלחישות או ההפסדים הרגיל. השבוע, 10 ימים בלבד לאחר נעילת התערוכה, התפוצצה שערוניה ראשונה. איי מה להעמיד בצל את שמו הטוב של המפעל. **תמורת תשלום מהיר.** אחד הספקים, שסיפק את החמרים הדרושים להקמת התערוכה, היה בית החרושת למרצפות של משה פתח אקראטיין התל-אביבית. לפני כחודש פנה בנו של בעל המפעל, צנחן-לשעבר גיורא אקראטיין, לגזבר התערוכה, חיים אייזנר בן 42, ביקש לגבות את הסכום של 1150 ל"י. המגיע למפעל תמורת עבודת הריצוץ, שביצע בשבת התערוכה. הגוי בר היה עסוק במשאומתן מייגע עם קבלנים וספקים שונים. אקראטיין, גבה הקומה והי מסורק בקפידה, חיכה בסבלנות לתורו.

על מה שארע לאחר מכן, סיפר הגובה הצעיר: "אייזנר הכניס אותי לחדר, בדק את החשבון ואישרו. אחר פנה אלי — אסי דר לך תשלום מהיר, אמר, אם תחתר על 150 מהסכום המגיע לכם, אתספק קב"ל 1000 ל"י בלבד. ההצעה היתה מביכה. כמעט והסכמתי. אולם ברגע האחרון נרתעתי." **הכפון ממשלתי?** אקראטיין חזר לביתו, מיהר לספר לאביו על הצעת הגובה. השניים נסעו לתערוכה החקלאית, פנו אל אבשלום צורף, מנהלה, סיפרו לו על העניין. צורף הבטיח להקים מיד ועדת-חקירה.

בשיחה שנייה הודה צורף: "הדבר באמת אירע, אולם איני יודע אם אייזנר התחנן להכניס את הכסף לכיסו, או לחסוך אותו לחברה הממשלתית. בכל אופן, המעשה עצי מו פסול לחלוטין." למרות הודעה זו לא הופסקה עבודתו של אייזנר.

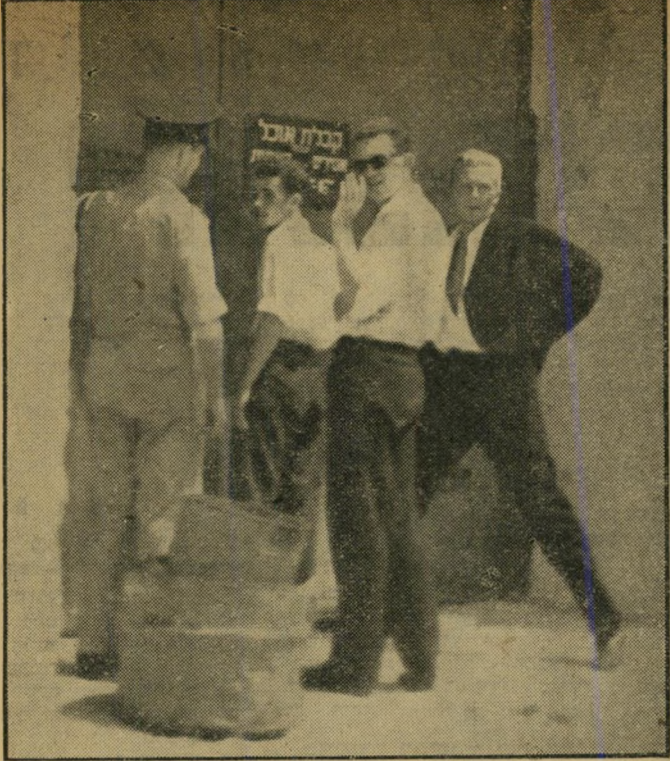
אייזנר עצמו התחמק השבוע מהסכר. לא חר שקבע ראיון עם כתב העולם הזה, שכת כי הבטיח להסביר את העניין. מיהר להיכנס למכוניתו, השאיר מאחוריו פס של אבק.

אורחים

היום התשיעי בשבוע

"כתיבה היא מקצוע נהדר, כמעט כמו שתייה". התחזה פעם הסופר הפולני הצעיר

• הכנסות התערוכה למעלה ממיליון ל"י, מזה כ-300 אלף ל"י מדמי כניסה. היתר זיכיונים עבור האינטרנט הקיים.

סופר חלאסקו מוביל לבית-המשפט ולתא-המעצר ככלא יפו סיגריה בוערת לזרוע השכנה

לו ויסקי. ניסיתי לשכנע אותו שוב, ש מוטב שישתה קפה. אך הוא עמד על שלו. לא רציתי לעורר מהומות ומזגתי לו כוסית. "לידו ישבה אשה בת 35, שגרה כנראה לא הרחק מכאן, והמבקרת באר לעתים קרובות. חלאסקו פנה אליה וביקש אש. היא לא הבינה את שפתו והוא הסביר לה בתנועות ידיים. היא הושיטה לו קופסת גפרורים. הוא שלף סיגריה מכיסו, הציתה, משך אליו את יד האשה, והצמיד את הסיי גריה הדולקת לזרועה.

"האשה התחילה לצעוק והוא סחב אותה בשערותיה. שני חבריו שבאו עמו, סחבו את הכסא של האשה מתחתיה, והיא נפלה ארצה. כל זה קרה ברגע. רצתי מאחורי ה דלפק וצעקתי עליו בפולנית, על שהוא מעיז להכות אשה. בתגובה התנפלו עלי חבריו והחלו מכים אותי. תפסתי אותם אחד אחד, וזרקתי אותם החוצה.

"כשהשלושה היו בחוץ, ניגשו לגדר ה אבן המקיפה את הבנין, החלו שוברים אותה והמטיירו עלי אבנים גדולות. בינתיים הגיע שוטרי-המקוף שעצר אותם ושלח להוציא ניידת. כשהגיעה המשטרה התנהגו שלושתם כמו ילדים טובים. חלאסקו פגש מכר על המדרכה ואמר לו בפולנית: "שלח את המשטרה מכאן, אני אשלם כבר בעד הכל." המשטרה לא הסתלקה. חלאסקו נעצר, שוחרר למחרת בערבות, יועמד לדין. אלא שספק אם מקרה זה ישנה את דעתו כי "אין מקצוע נהדר יותר מאשר השתייה."

אסונות

שירת שבת

"אני מוכרח לעבוד, פרידה, אף על פי שהיום שבת." אמר הצלם פסח וילבר ל אשתו. "אם אסיים את העבודה נוכל להר ייח עוד כמה לירות." האשה האדוקה, שראשה עטוף תמיד במטפת, סרבה.

פרידה התגעגעה אותו רגע לזמן בו היה עדיין בעלה בריא, מסוגל לעבוד במקצועו. בניין. אז לא היו כל בעיות של עבודה שבת. מאז עלה ארצה, לפני 11 שנה, עבד פסח בבנין, השתכר יפה. הוא נשא אשה, הוליד שתי בנות, חנה (8) ופנינה (5). לפני שלוש שנים, כשעבד בסולל-בונה, ארעה לו תאונה עבודה, שגרמה לו להחליף מקצועו.

המוסד לביטוח לאומי איפשר לבנאי הנכה לבחור בין שני מקצועות: ליטוש יהלומים או צילום. פסח בחר בצילום, נשלח אל אחד הצלמים המובחרים בעיר, למד את ה מקצוע במשך שמונה חודשים. לא היה לו כסף. הוא תלה שמיכה במטבח אותה שבת, שלו, הפך אותו לחדר עבודה.

דירה דוממת וריקה. בשבת האחרון זה עמד פסח לסיים הזמנה של תצלומי גן ילדים. הוא לא חפץ להתווכח עם אשתו בנוכחות אחותו, שביקרה ארמם אותה שבת, וייתר. ב-11 בלילה יצאה אשתו ללחח את גיטתה לאוטובוס האחרון הנוסע לחולון.

מארק ("היום השמיני בשבוע") חלאסקו (26). אולם מאז עזב חלאסקו את פולין מולדתו, לפני למעלה משנה, לא חזר אליה מחשש פן ייאסר עקב הצהרותיו בעולם המערבי בגנות המשטר הקומוניסטי — (כמו: "אין דבר כזה שנקרא קומוניסטי") — היו לו כמה וכמה הזדמנויות ללמוד, כי השתיה אינה נהדרת כל כך, כפי שהוא רואה אותה.

כאשר שהה חלאסקו גבה-הקומה והי בלוזני, לפני שמונה חודשים. בברלין המעי רבית, שם הוסרט סרט לפי היום השמיני בשבוע. הוא זכה לתהילה רבה. מלבד אה בתו לכוכבת הסרטים הגרמניה סונייה זינגר, וקבלות-הפנים שנערכו לכבודו, הובטח לו גם, על-ידי ועדת ההצלה הבינלאומית, ביי קור באמריקה וסידור אשרת-כניסה מיוחדת לתיירים. אולם או, באחת המסיבות לכבודו, הכניס חלאסקו, שמכנסי הגינס וחולצת ה קאובויים הפכו לתלבושתו הקבועה, את אצ בעותיו למיז ושרק בחזקה. "כמו חוליגן ורשאי". כשאחד האורחים ניסה להתחרות בו בשריקה, הפך חלאסקו את שולחן המש קאות. וועדת ההצלה ביטלה את הזמנתה.

סיבה בבקבוק. בסוף ינואר השנה, הגיע חלאסקו לישראל, כדי לבקר את ידידו, יאן רויצקי, קיבוץ גן-שמואל. סילוקו מ הקיבוץ עורר בשעתו סערה גדולה בישראל. העתונות האשימה את קיבוץ השומר הצעיר גן-שמואל במקראתיזם. ואילו אנשי הקיבוץ לא הכחישו עובדות אלה, שכיסו אותם באיצטלה של מגיני פולין העממית.

אולם האמת היתה אחרת. חלאסקו גורש מהקיבוץ משום שהיה נוהג לנסוע ערב ערב לחדרה ולהשתכר כראוי. בחזור, היה נספל לבנות המשק ולילדות. גם גירוש זה לא הניא אותו מאהבתו לטיפה המרה. יחד עם ידידו ירד חלאסקו לאילת, שם ניסו לסדר לו עבודה קבועה. הוא היה משתכר בלילה, מתעורר למחרת בצהריים, רץ קודם כל אל הבקבוק. הוא עזב גם את אילת, כשסיבת פרידתו מהעיר שהקסימה אותו, לדבריו, נעוצה בבקבוק.

פטרוניו של חלאסקו, בעתון הערב הערבי, ניסו לעזור לו בפירסום רשימותיו, רשימות ישנות, שהיו עמו מתקופת שהותו בגרמניה, נקראו בשם פרדי גרמניה. חלאסקו היתנה תנאי שהתשלום ישולם לו מראש. אחרי שקיבל פעם כסף ולא הביא רשימה, משום שהיה שתוי, נפסק גם מקור הכנסה זה.

חלאסקו התגורר בחדר צנוע במלון הס בתל-אביב, נתמך על ידי כמה מעריצים, אותם הכיר עוד בפולין, הפך לאורח קבוע בבארים ובמועדוני הלילה התל-אביביים. בי יום חמישי שעבר הזדמן לחלאסקו, באחד מי סיוריו אלה, לקאזינו באר, שברחוב הירקון.

סיגריה דולקת ליד. על ביקור זה סיפר השבוע מנהל המקום והמוזג שלו שמואל קפלן (47): "הוא בא עם עוד שני בחורים בשעה אחת ורבע בלילה, התישב ליד דלפק ההגשה. הרגשתי שהוא שיכור, והצעתי לחבריו שיומינו עבורו קפה. הוא פנה אלי ודרש בתוקף, בפולנית, שאמוזג

פסח פנה אל המעבדה במטבח. פרידה חזרה אחר עשר דקות. הוירה היתה ריקה ודוממת. היא מיהרה למטבח, הסיטה את השמיכה התלויה על פתח המעבדה. לרג ליה, על הריצפה, היה מוטל בעלה על פניו. בידיו היה תקע החשמל. הוא היה מת.

תל-אביב

המציל שלא ניצל

חבר מועצת-העיר אברהם בויאר, אינו דו גל ברחיצה דומיננטית. לכן הוא מקדיש תשומת-לב מיוחדת לחוף-הרחצה הרוי בתל-אביב, בו הוקצבו שלושה ימים לגברים, שלושה לנשים (יום שביעי, הוא יום השבת, לאפיקורסים בני שני הימים).

בהשתדלותו של בויאר, הקדישה העירייה תקציב מתאים לשיפור חוף זה. התקציב כלל 14 ימי עבודה לסילוק הסלעים התמימיים, היוצרים זרמים מסוכנים. אולם כא שר בא בויאר בשבוע שעבר לחוף, שאל את המציל-העוזר התורני: "כמה ימים עברו כאן?" נדהם לשמוע את התשובה: "שבעה!"

תחנה נמושה. בויאר לא איבד זמן. הוא מיהר אל נתן לוי, האחראי על החוף, שאל אותו על אותה התחנה. לוי לא ידע כי הסוד נגלה. השיב: "14 ימים"

עתה לא התאפק עוד בויאר. הוא הקים שערוניה. הוא לא נרגע גם כאשר הסביר לו לוי, כי צמצם את העבודות בחוף זה. כדי לנצל את הפועלים לשיפור חוף אחר בתל-אביב.

לוי הבין כי יש לעשות משהו. הוא עשה את הדבר הרגיל בארץ: בסוף השבוע שעבר קיבל המציל הבלתי-זהיר הודעת פיטורים. התוצאה: בשבת האחרונה הופתעו המוני המתרחצים, שנהרו לחוף תל-אביב, להיווכח כי אחת משתי תחנות-ההצלה נטושה, וכי מחצית החוף אטורה לרחצה.

תזכיר

ניסים בכוח

מדר המורים היסודיים, נגד מוכי רם הכללי שלום לוי, מתחוק. כל שידוליו של מרכז המורים להניע את המורים לתרום מכספם להקמת בית-מפואר, בו ישכון ה מרכז, לא הועילו. שלום לוי, אשר העולם הזה (1026 והלאה) הקדיש סידרת מאמרים לדרכי-פעולתו, איים השבוע במפורש, כי ינכה באופן אוטומטי ממסורות המורים את רבע מיליון ה"ל" הדרוש להקמת הבנין המיותר. . . **פרקליטו של ירחמיאל** לוי, הקבלן שנמלט לחוף-לאראץ, שימש ה שבוע נושא לתלונה מקצועית, מטעם שניים ממשתכני הקבלן המרומים. חלקו של הפרק לט בפרשה זו הוזכר לראשונה בהעולם הזה (1133). אשר גילה את הצורה בה הצליח לוי להימלט מן הארץ, וגם את העובדה כי היה זה הפרקליט אשר שכר עבורו את המונית וליחהו עד לפתח נמל חיפה.